

BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA

Kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija

Tel/fax (+381 11) 3085328

E-mail: bgcentar@bgcentar.org.rs

www.azil.rs

Savet za štampu

Francuska 5/7

11000 Beograd

Podnosilac žalbe: Udruženje građana Beogradski centar za ljudska prava, iz Beograda, ulica Kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija

Predmet: Žalba Savetu za štampu

Na osnovu člana 19 Statuta Saveta za štampu i člana 2 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu, Beogradski centar za ljudska prava podnosi žalbu Savetu za štampu protiv informativnog portala Kurir.

Navedeni portal je, dana 18. avgusta 2018. godine, objavio tekst pod nazivom „[O POKOJNIKU SVE NAJLEPŠE, ALI... Srbi Kofiju Ananu ove reči nikada neće zaboraviti! Ovo nam je poručio tokom bombardovanja 1999!](#)“

Istog dana, informativni portal Kurir je [navedeni tekst objavio na svojoj stranici društvene mreže Facebook](#), ispod kog je ostavljen veliki broj uvredljivih komentara među kojima ima i onih u kojima su izneti diskriminatorni stavovi prema osobama druge rase i kojima se pozivalo na mržnju i nasilje prema tim osobama. U prilogu se nalaze neki od diskriminatornih komentara.

S tim u vezi, učinjena je povreda člana 5, tačke 4 Kodeksa novinara Srbije, prema kojoj novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i da mora učiniti sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu na **rasi**, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu. Napred navedeni komentari pored kršenja Kodeksa, predstavljaju otvoreni govor mržnje koji je zabranjen zakonima Republike Srbije (član 11 Zakona o zabrani diskriminacije, član 75 Zakona o javnom informisanju i medijima). Smatramo da postoji odgovornost informativnog portala Kurir što je komentare koji predstavljaju govor mržnje učinio dostupnim.

Komisija za žalbe Saveta za štampu je u odluci od 26.04.2018. godine utvrdila da postoji urednička odgovornost informativnih portala za komentare koji predstavljaju govor mržnje, a koji su objavljeni na profilu lista na društvenoj mreži. U odluci se, između ostalog, navodi: „...Komisija je imala u vidu da je u Smernicama za primenu Kodeksa novinara Srbije, koje je Savet doneo krajem 2016. godine, već u preambuli naznačeno da je dokument primenjiv ne samo na onlajn dostupne medije, nego i na „druge forme izražavanja na interenetu, gde se na različitim platformama plasiraju urednički oblikovani sadržaji“. Takođe, u Odeljku V (Novinarska pažnja) Smernica navodi se da je “sadržaj objavljen na onlajn kanalima komunikacije koje mediji koriste u promociji sadržaja i informisanju javnosti smatraju se

uređivački oblikovanim sadržajem. Komisija je iz toga zaključila da ima osnova da odlučuje o povredama Kodeksa novinara Srbije komentarima čitalaca na Fejsbuk profilu, odnosno da postoji odgovornost lista za sadržaj profila koji koristi za promociju svojih tekstova.”¹

Iako sam tekst [O POKOJNIKU SVE NAJLEPŠE, ALI... Srbi Kofiju Ananu ove reči nikada neće zaboraviti! Ovo nam je poručio tokom bombardovanja 1999!](#) ne sadrži govor mržnje, smatramo da Kurir nije učinio sve da izbegne diskriminaciju. U pitanju je tekst o temi za koji se moglo opravdano pretpostaviti da može podstaći pojedine čitaoce da ostave komentare čiji je sadržaj zabranjen. Takođe, i sam naslov teksta navodi čitaoca da “ne prašta” i da prema preminulom gaji sumnju i negativne emocije. Stoga, smatramo da je urednik informativnog portala Kurir mogao pretpostaviti da može doći do objavljivanja komentara zabranjenog sadržaja i da sa pojačanom pažnjom prati na koji način reaguje internet zajednica.

Svesni toga da Kurir ne vrši prethodnu moderaciju komentara koji su objavljeni na njihovom *Facebook* profilu, dana 03.09.2018. Beogradski centar za ljudska prava je uputio obaveštenje uredniku digitalnog izdanja lista Kurir, u kojem je ga je obavestio da su pomenuti komentari u suprotnosti sa zakonima Republike Srbije. Dana 10.09.2018. ovi komentari su i dalje javno dostupni na *Facebook* profilu Kurira. U prilogu dostavljamo dokaz o ovoj komunikaciji.

Takođe, da bi se shvatila ozbiljnost koju ovakav način ispoljavanja govora mržnje može imati za sve pripadnike pogođene društvene grupe treba imati u vidu da se diskriminatorni komentari nalaze na *Facebook* profilu koji (u trenutku pisanja žalbe) prati 753,851 ljudi. Velika popularnost informativnog portala i mogućnost da informacije objavljene na njegovoj *Facebook* stranici budu dostupne velikom broju ljudi predstavlja pogodno tlo za raspirivanje mržnje i netrpeljivosti, podgrevanje atmosfere linča, pozivanje na nasilje i jačanje predrasuda prema pripadnicima druge rase i drugih nacija. Upravo iz ovih razloga i negativnog uticaja koji objavljeni komentari mogu imati, smatramo da je odgovornost onoga koji ovakve komentare čini dostupnim tim pre veća.

Molimo Komisiju za žalbe Saveta za štampu da, po ovoj žalbi, dalje postupa u skladu sa svojim ovlašćenjima.

U Beogradu, 10. septembra 2018. godine.

Za Beogradski centar za ljudska prava

Izvršni direktor

¹ Odluka dostupna na: <http://www.savetzastampu.rs/cirilica/odluke/85/2018/05/08/1748/beogradski-centar-za-ljudska-prava-protiv-dnevnog-lista-blic.html>

Prilog:

1. „Printscreen“ spornih komentara. Uz svaki „printscreen“ ostavljen je i link koji vodi direktno do komentara.
2. Dokaz da je Beogradski centar za ljudska prava obavestio informativni portal Kurir o spornim komentarima.